

अपंग व्यक्तींच्या शासकीय सेवेतील गट - अ ते गट - ड मधील
पदांवर सरळ सेवेने नियुक्ती देण्यासंदर्भात क्रमवार बिंदू
नामावली करण्यापद्धती करण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन सामान्य प्रशासन विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक : एसआरव्ही- १०९७/प्र.क्र. ३७/९९/१६-अ

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक : ४ मार्च २००२.

- संदर्भ १) शासन परिपत्रक, सा. प्र. वि. क्र. १ एसआरव्ही १०९७/प्र.क्र. १२/९७/१६-अ, दि. २ मे १९८२
२) केंद्र शासनाचे क्र. ३६०३५/१६/९१ Esst (SCT)- दि. १८-२-१९९७ चे कार्यालयीन जापन.
३) शासन परिपत्रक, सा. प्र. वि. क्र. १ एसआरव्ही- १०९७/प्र. क्र. ३१/९८/१६-अ,
दि. १६ मार्च १९९९

शासन परिपत्रक

१) अपंग व्यक्ती (समान रांती, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे संरक्षण) अधिनियम, १९९५ च्या कालम ३२ व ३३ नुसार, अपंग व्यक्तीसाठी गट-अ ते गट-ड मधील नियुक्तीकरिता योग्य ठरविलेल्या पदांवर (Identified Posts) सरळ सेवा भरतीमध्ये १) अध/अल्पदृष्टी (दृष्टीहीनता)-१% २) कर्णबधिर-१% आणि ३) अश्विज्वरंग विजा मतिमंद-१% असे एकूण ३% आरक्षण ठेवण्यावर कार्यपद्धती या विभागाच्या दि. २ मे १९९८ च्या शासन परिपत्रकात विहित करण्यात आली आहे. त्यानुसार राज्य शासनाच्या प्रत्येक प्रशासकीय विभागाने विभागातर्गत आणि विभागाच्या अधिपत्याखाली कार्यरत असलेल्या विविध शासकीय कार्यालयांमधील गट-अ गट-ड मधील प्रत्येक संवर्गातील कामाच्या स्वरूपाचे काकजीपुर्तक परिशीलन करून अपंग व्यक्तीसाठी सरळ सेवा भरतीत रिक्त पदांवर ३% आरक्षण विहित करणे आवश्यक आहे.

२) केंद्र शासनाने त्याच्या दि. १८ फेब्रुवारी १९९७ आणि दि. ४ जुलै १९९७ च्या कार्यालयीन जापनाम्ये अपंग व्यक्तीची गट-अ गट-ड मधील पदांवर सरळ सेवेने भरती करताना १०० रिक्त पदांची स्वतंत्र नोंद ठेवून त्यामधील १, ३४ व ६७ या क्रमानुसार देवारी रिक्त पदे राखून ठेवण्याच्या सूचना देऊन त्याबाबतचे कार्यपद्धती विहित केलेली आहे. राज्य शासकीय/निमशासकीय सेवेत अ गट-ते गट-ड मधील नियुक्तीकरिता योग्य ठरविलेल्या (Identified Posts) अपंगांची सरळ सेवेने नियुक्ती करताना केंद्र शासनाने विहित केलेली क्रमवार बिंदू नामावली व कार्यपद्धती स्वीकारण्याचे शासनाने ठरविले आहे. त्यानुसार खालील सूचना देण्यात येत आहेत.

३) राज्य शासनाच्या सेवेतील गट-अ ते गट-ड मधील अपंग व्यक्तीसाठी योग्य ठरविलेल्या पदांवर (Identified Posts) सरळ सेवेने नियुक्ती करताना प्रत्येक मंत्रालयीन विभागांनी/त्याच्या अधिपत्याखाली कार्यालयांनी अपंगांसाठी ठेवण्यात आलेले आरक्षण कार्यान्वित करण्यासाठी योग्य ठरविल्यात आलेल्या व सरळ सेवेने भरण्यात यावयाच्या प्रत्येक पदासाठी १०० बिंदूची स्वतंत्र नोंदवही (Register) ठेवून त्यामधील १, ३४ व ६७ या क्रमाने देवारी रिक्त पदे अपंगांसाठी राखून प्रवर्गातील उमेदवारांचा विचार करावा. मात्र असे करताना नियुक्तीस योग्य

आलंबितले पद (Identified Posts) एकापेक्षा अनेक अपंग प्रवर्गाकरिता योग्य ठरविलेले असेल, तर आरक्षण ठेवताना ते १) अंध/अल्प दृष्टिशीलता २) कर्णद्विधर आणि ३) अशिशय्यंग किंवा मदमती या क्रमाने जाळीपाळीने (By Rotation) आरक्षित राहील याची खातरजमा करावी. नंतर या विभागाच्या शासन परिपत्रक दि. १३-६-१९९९ मधील कार्यपद्धतीनुसार मागणीपत्रक पाठवावे. अशा प्रकारे निवड झालेल्या अपंग उमेदवारास सध्या चालू असलेल्या १०० बिंदू नामावली (Notifier) त्याच्या प्रवर्गानुसार मर्यादवर्गीय (उदा. अनुसूचित जाती/ अनुसूचित जमाती इ.) / खुला प्रवर्ग यानुसार दर्शविण्यात यावे. प्रस्तावित क्रमवार बिंदूनुसार तसेच सामाजिक आरक्षण / खुला प्रवर्ग याप्रमाणे मागणी केलेल्या अपंग प्रवर्गाचा उमेदवार त्या भरती वर्षात उपलब्ध न झाल्यास अपंग जाण्टी (सामान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे संरक्षण) अधिनियम १९९५ च्या कलम ३६ नुसार कार्यवाही करावी.

४) हे आदेश शासकीय/ निमशासकीय सेवा, सर्व शासकीय मंडळे, स्थानिक स्वराज्य संस्था, जिल्हा परिषदा, महानगरपालिका, नगरपालिका आणि शासनाच्या अधिकाऱ्याखालील किंवा शासनाने अनुदान दिलेली मंडळे, अनुदानित संस्था यांना लागू होतील.

५) या सूचना आदेशाच्या दिनांकापासून अमलात येतील. तथापि ज्या प्रकारची नियुक्तीची कार्यवाही चालू असले त्या प्रकरणांना हे आदेश लागू होणार नाहीत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व न्यायाने.

(**व. क. देशपांडे**)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

“देशाच्या लोकशाहीमध्येही अपंगाला हक्क आहे!”